

PROJEKTA

„Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana”

PIEREDZES STĀSTI

2016

PROJEKTA IETEKME UZ REĢIONU ATTĪSTĪBU LATVIJĀ

- Izstrādāts Valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma projekts Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai un Rīcības plāns Latgales reģiona izaugsmei 2015.-2017.gadam - būtiski reģionālās attīstības plānošanas instrumenti un priekšnosacījums mērķtiecīgai un koordinētai investīciju piesaistei
- Pašvaldības pilnveidojušas savus attīstības plānošanas dokumentus, ņemot vērā gūto pieredzi projekta aktivitātēs - veicināta teritoriālās pieejas ieviešana
- Aktualizēti būtiski izaicinājumi attīstības plānošanā, apskatot dažādus iespējamus risinājumus (piemēram, izstrādāts izvērtējums par publisko pakalpojumu pieejamību Latvijas reģionos)
- Paaugstināta sabiedrības interese un iesaiste teritoriju attīstības plānošanas jautājumos (īstenota kopienu apmācību programma, organizētas Nākotnes pilsētas spēles u.c. semināri)
- Savstarpējā pašvaldību un reģionu pieredzes apmaiņa (projekta pasākumi - semināri, konferences - kā platforma informācijas un labās pieredzes apmaiņai)
- Cilvēkresursu kapacitātes un dažāda līmeņa sadarbības stiprināšana

Organizēti 15 pieredzes apmaiņas pasākumi

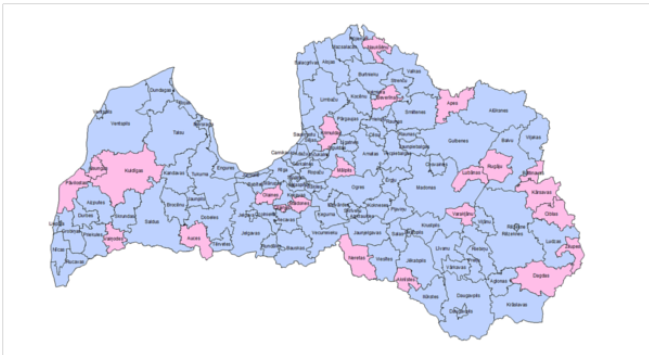
Sagatavoti ziņojumi, vadlīnijas, izvērtējumi

Izstrādāti un pilnveidoti attīstības plānošanas dokumenti

Organizēti 82 dažādi semināri

Dalībnieki no gandrīz visām Latvijas pašvaldībām

Aktivitātes īstenotas no Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada programmas Nr. LV07 „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” projekta „Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana” (Nr.4.3.-24/NFI/INP-002) līdzekļiem

Projekta kopējais budžets 1 195 823,32 EUR

Īstenošanas laiks 18.12.2013. - 30.11.2016.

Projekta īstenotājs - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Projekta partneri - Kurzemes, Zemgales, Vidzemes, Rīgas, Latgales plānošanas reģioni, biedrība "Urban Institute", Opplandes, Estfollas, Eustagderes reģionālā līmeņa pašvaldības un Norvēģijas Pašvaldību un modernizācijas ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Pieredzes stāstus apkopoja un kopsavilkumu sagatavoja projekta koordinatore Laura Dimitrijeva

ILZE BARONE

*Brocēnu novada pašvaldības
Sabiedrisko attiecību speciāliste*

- Brocēnu novada pašvaldība kopienu apmācību rezultātā ieguvusi ļoti daudz. Pašvaldība ir kļuvusi krietni atvērtāka - mēs varam uz iedzīvotājiem skatīties no citādāka rakursa, nebaidīties no viņu viedokļiem, problēmas risinām radošā un draudzīgā ceļā. Tā kā apmācībās piedalījās tikai divi no pašvaldības darbiniekiem, tad mums ļoti daudz jāstrādā ar kolēģiem un "jāpielipina" kolēģiem ideja par to, ka nevajag baidīties uzrunāt iedzīvotājus. Dialogu rezultātā darbi ir daudz lietderīgāki un ilgtspējīgāki.
- Kā darbinieks esmu kļuvusi pašpārliecinātāka un ar īpašu sajūtu, ka esmu viena no iedzīvotājiem un, ka iedzīvotājiem ir jābūt savas dzīves vietas veidotājiem. Joprojām sazvānāmies un konsultējamies ar pārējo kopienu apmācību programmas dalībniekiem, ar kuriem nu jau mūs saista cieša saikne, jo bieži vien tieši viņi ir visobjektīvākie, izprotot sabiedrības iesaistes aktivitātes vai aktivizēšanas "instrumenta" pamatideju. To, kā iesaistīt sabiedrību, visbiežāk smeļos no apmācību lekciju pierakstiem.
- Šādas apmācības būtu nepieciešamas visiem pašvaldību darbiniekiem un īpaši novadu pārstāvjiem, kuri vistiešāk saistīti ar dzīves laukos un mazajās pilsētās organizēšanu. Šo apmācību stiprā puse bija tāda, ka tās notika ilgu laika posmu un regulāri, jo tikai tādā veidā var mainīt savu domāšanu. Bieži vienas vai pāris dienu kursi ir kā lieliska iedvesma, kura noslāpst pie atgriešanās darba vietā un ikdienas darbiem. Domājot par mazajām pašvaldībām, es viennozīmīgi uzskatu, ka jāstrādā pie darbinieku izglītošanas un motivēšanas, lai nodrošinātu vietējo tradīciju saglabāšanu, un citām iedzīvotājiem svarīgām lietām, kas bieži tiem var būt kā motivējošs faktors dzīvesvietas izvēlē.
- Šādam apmācību procesam noteikti vajadzētu būt kā ilgtermiņa mācībām. Vajadzētu veidot kopienu attīstības ekspertus, kuri savu degsmi var "ielikt" Latvijas mazajās pilsētās un laukos, attīstot to dzīvotspēju. Mans ieteikums ir atcerēties, ka pašvaldība strādā saviem iedzīvotājiem, un viņi ir pelnījuši atsaucību un viena līmeņa komunikāciju. Ar cilvēkiem ir jārunā, jāizzina viņu domas, idejas, vēlmes un pretenzijas, jo sarunāšanās novērš ļoti daudz konfliktu situācijas. Iedzīvotājiem, uzņēmējiem, biedrībām u.c. ir jājūt tas, ka viņi pašvaldībai ir ļoti svarīgi.

EDGARS PUDZIS

*Carnikavas novada pašvaldības
Attīstības un plānošanas nodaļas
projektu vadītājs*

- Būtiskākais ieguvums saistīts ar Nākotnes pilsētas spēli, kuras ietvaros tika iesaistīta sabiedrības pārstāvniecība no Carnikavas novada Garcieņa, kā rezultātā tika veicināta ciema vietējās kopienas veidošanās un aktivizēšana. Pasākuma rezultātā tika izveidota ciema iedzīvotāju biedrība "Garcieņieši", kas aktīvi piedalās sava ciema attīstības procesos.
- Būtiskākais personīgais ieguvums bija dalība pašvaldību apmācības programmā, kas ne tikai deva padziļinātas zināšanas par vietējās attīstības tendencēm pasaulē un Eiropā, bet arī nodrošināja jaunus kontaktus ar pašvaldību speciālistiem Latvijā.
- Latvijas vietējās attīstības plānošanas un īstenošanas tendences ir "uz pareizā ceļa", bet vēl ir daudz jāmacās un jāstrādā, lai aktivizētu vietējās kopienas un sniegtu atbalstu pilsoniskās sabiedrības attīstībai vietējā līmenī.
- Turpmākajos gados lielāks uzsvars ir jāliek uz ciemu plānošanu un ciemu kopienu attīstību, jo pēdējo gadu laikā sabiedrība aizvien vairāk saprot pilsoniskās aktivitātes nozīmi un savas spējas veidot savu vidi tādu, kāda tā ir pieņemama vietējai kopienai.
- Citām pašvaldībām novēlu nebaidīties no jaunā un ticēt, ka pašvaldība nav tikai darbu darītājs, bet arī atbalsta punkts vietējo kopienu darbībai un attīstībai.

IEVA KALNIŅA

*Vidzemes plānošanas reģiona
Teritorijas plānošanas nodaļas
vadītāja*

- Ieguvums ir ļoti praktisks - izstrādāti Vidzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti: ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma. Nozīmīgi ir tas, ka dokumentu izstrādi esam veikuši paši. Dokumentu izstrāde reģionā uz vietas ir sekmējusi arī aktīvāku kolēģu iesaisti, līdz ar to veicinot līdzdarbošanos kopīgo mērķu izvirzīšanā un šobrīd jau realizēšanā. Projekta rezultāti tiek pielietoti ikdienas darbā, īpašu uzmanību pievēršot tieši komunikācijai ar sabiedrību, plānošanas dokumentu ieviešanai un ieviešanas monitoringam, kas ir neatņemama attīstības plānošanas procesa daļa. Projekta laikā iegūtās zināšanas palīdz komunikācijā gan ar saviem kolēģiem un pašvaldību plānotājiem, gan reģiona vadību un politiķiem, argumentējot un pamatojot konkrētās rīcības.

- Projekta realizācija bija pārbaudījums pašai sev. Ir ļoti interesanti uzņemties un realizēt lietas, kas sākotnēji šķitušas gandrīz neiespējamas. Strādājot ar lielu informācijas un dokumentu apjomu, nepieciešama sekmīga sadarbība starp visām iesaistītajām institūcijām. Iegūta pieredze un uzlabotas komandas veidošanas un vadīšanas prasmes, tai skaitā, dialoga veidošana gan ar valsts, gan pašvaldību institūcijām.

- Pozitīvi, ka izpratne par plānošanas nepieciešamību palielinās arī iesaistītajām pusēm, tomēr šeit vēl ir ļoti daudz darāmā, jo joprojām redzu, ka bieži plānošanu saskata kā utopisku un nevajadzīgu lietu, bez kuras būtu dzīvot daudz vieglāk. Gribētos, lai šī domāšana mainītos, lai ikkatrs saprastu, ka veiksmīgs plānošanas process atvieglo turpmāk realizējamās dažādas reģionam vai novadam nozīmīgas projektu idejas. Projektu ieviešana prasa milzīgu darbu un pedantismu darbā ar dokumentiem. Labi, ja ir iespēja saņemt finansējumu savu ideju realizācijai, tomēr process joprojām ir salīdzinoši birokrātisks. Projekta realizācijas veiksmē ir atkarīga no projekta ieviešanas komandas. Paldies manai projekta komandai, bez kuras nebūtu izdevusies veiksmīga projekta realizācija!

- Uzskatu, ka kopumā ir jāstiprina reģionu loma attīstības plānošanā. Plānošana ir nepārtraukts process, plānotāji ir tie cilvēki, kuriem ir nepieciešama regulāra komunikācija, sarunas, diskusijas, citu kolēģu pieredzes iepazīšana Latvijā un ārpus Latvijas, sadarbības stiprināšana. Citiem novēlu nebaidīties izvirzīt ambiciozus plānus. Visu var izdarīt - ir tikai jābūt mērķim un gatavībai strādāt!

RŪDOLFS CIMDIŅŠ

*Rīgas plānošanas reģiona
Telpiskās plānošanas nodaļas
vadītājs*

- Ar projekta palīdzību tika nodrošināta iespēja realizēt komunikatīvu plānošanas procesu Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādes laikā. Reģionam ir jauni teritorijas attīstības plānošanas dokumenti, kuros īstenots teritoriālas pieejas princips un rasta sasaiste ar reālām vajadzībām un iespējamām rīcībām atbilstoši reģiona kompetencei. Reģiona speciālisti ar pieredzes apmaiņas un apmeklēto semināru palīdzību ir padziļinājuši savas zināšanas attīstības plānošanas jomā.
- Būtiskākie personīgie ieguvumi pēc iesaistīšanās projekta aktivitātēs - zināšanu pilnveidošana par telpiskās un attīstības plānošanas risinājumiem ārpus Latvijas robežām, kā arī labās prakses izziņāšana Latvijas un Rīgas plānošanas reģiona mērogā. Tāpat ieguvums bija arī tīklošanās iespējas un jauni kontakti gan Norvēģijas pusē, gan Latvijā.
- Vērtīga atziņa, kas gūta pēc iesaistes projektā: lielāka fokusēšanās nepieciešamība uz attīstības plānošanas procesu un iesaistītajiem attīstības dalībniekiem, īstenojot reģiona galveno – "savedēja" lomu. Svarīga ir arī attīstības plānošanas dokumentu pasniegšanas veida nozīme – viegli lasāmi un vizuāli atraktīvi materiāli uzrunā ievērojami lielāku sabiedrības daļu.
- Attīstības uzraudzība Latvijā joprojām ir aktuāls un pilnveidojams jautājums – gan reģionu, gan pašvaldību līmenī uzlabojot nepieciešamās informācijas pieejamību un papildinot plānošanas speciālistu zināšanas kā plānošanas dokumentu, tā arī dažādu attīstības procesu novērtēšanā. Lielāka uzmanība būtu jāpievērš sociālām tēmām un zināšanu pilnveidei sociālās plānošanas jomā.
- Citiem novēlu - meklējiet, atrodiēt un stipriniet savas īpašās vērtības!

IVETA MAĻINA - TABŪNE

*Latgales plānošanas reģiona
Administrācijas vadītāja*

- Projekta aktivitāšu ietvaros tika radīta iespēja palūkoties uz daudzām lietām no līdz šim neierastas puses. Ņemot vērā Norvēģijas pieredzi, arī Latvijas pašvaldības un reģioni var izmantot attīstības plānošanas risinājumus, kad sabiedrības intereses tiek īstenotas ilgtermiņā, sadarbojoties vairākām pašvaldībām, reģioniem un iesaistot vietējās kopienas.
- Manuprāt, projekta ietvaros tika paveiktas vairākas unikālas un nebijušas, bet ļoti nepieciešamas un interesantas lietas, kas izmantojamas ne tikai attīstības plānotājiem, bet ikvienam, piemēram, vairāku publisko individuālo pakalpojumu teritoriālā izvietojuma analīze un attēlojums saistībā ar iedzīvotāju skaitu, perspektīvie modeļi un vizualizācija.
- Arī turpmāk būtiska nozīme būs Norvēģijas un Latgales pašvaldību sadarbības izveidei un stiprināšanai, labās prakses un piemēru pārņemšanai. Domāju, ka diskusijas par pakalpojumu nodrošināšanas un finansējuma piesaistes iespējām kopīgu starptautisku projektu īstenošanai būs rezultatīvas.
- Ir gandarījums, ka Latgales reģiona piedāvātais publisko pakalpojumu attīstības scenārijs ar mobilajiem pakalpojumiem šobrīd jau darbojas – tūri pa Latvijas pašvaldībām uzsācis Valsts ieņēmumu dienesta “e-busiņš”, turpinot pilnveidot klientu apkalpošanu un veicinot VID elektronisko pakalpojumu izmantošanu.

ZANE ŠTENCELE

*Saldus novada pašvaldība
Vides pārvaldības speciāliste*

- Saldus novada pašvaldība ir pilnveidojusi Saldus novada attīstības programmu 2013.-2020.gadam, pārskatot gan rīcību plānu, gan investīciju plānu. Projekta laikā gūtā pieredze būtiski atviegloja Izglītības pakalpojuma attīstības stratēģijas Saldus novadā 2015.-2020.gadam izstrādi. Uzlabota budžeta plānošana, veidojot ciešāku sasaisti ar plānošanas dokumentiem. Īstenota iedzīvotāju anketēšana par sniegtajiem pakalpojumiem pašvaldības autonomo funkciju ietvaros, rezultātu apkopošana un attiecīgi pašvaldības darbības uzlabošana. Reģionālajos semināros pašvaldības tika iepazīstinātas ar kontrolējošo institūciju, piemēram, Valsts kontroles, redzējumu par pašvaldības plānošanas dokumentu īstenošanu.
- Nenovērtējama ir sadarbības veidošanās ar kolēģiem no citām pašvaldībām.
- Plānošana ir nebeidzams process, ko iespējams arvien uzlabot un pilnveidot. Aktualitāti nezaudē pilnvērtīgas statistikas datu bāzes izveide, uzturēšana, kas būtu vienlaikus pieejama vietēja un reģionāla līmeņa pašvaldībām, kā arī dažādu nozaru speciālistiem. Kā labs piemērs ir Norvēģijas pašvaldību statistiskās informācijas sistēma KOSTRA.
- Viena no šī brīža aktualitātēm ir energopārvaldība, kā arī ūdens, siltuma un elektroenerģijas resursu efektīvs izlietojums pašvaldības sabiedriskajās ēkās, tā izvērtējums un sasaiste ar attīstības un budžeta plānošanu. Otra šobrīd aktuāla joma ir degradēto teritoriju apzināšana, to tālākās izmantošanas plānošana teritorijas attīstības labā.
- Svarīgs ir nevis tas, kas ar jums notiek, bet tas, kā jūs reaģējat uz notiekošo!

Zane Štencele piedalījās projekta aktivitātē par sasaistes izveidošanu starp attīstības plānošanu un budžeta plānošanu, piedalījies divos pilotpašvaldību braucienos uz Norvēģiju 2015.g., kā arī piedalījies metodiskā materiāla (vadlīniju) "Sasaistes izveidošana starp teritorijas attīstības plānošanu un budžeta plānošanu vietējā līmenī" tapšanā.

MĀRA BITĀNE

*Kokneses novada pašvaldības
Attīstības nodaļas vadītāja p.i.*

- Esam ieguvuši jaunas zināšanas darbam ar novada attīstības plānošanas dokumentiem un ar pārskata gatavošanu par attīstības programmas īstenošanu, īpaši noderīgi bija praktiski darboties ar rezultatīvo datu izvērtēšanu par izglītību, tādējādi gūstot priekšstatu kā datu izvērtējums var palīdzēt noteikt konkrētas pašvaldības pārziņā esošas jomas attīstību un problemātiku. Daudz informācijas bija par to, kā praktiski veikt budžeta sasaisti ar attīstības programmas investīciju plānu.
- Ir iegūti jauni kontakti citās pašvaldībās, paplašināts redzesloks, iegūtas ikdienas darbam noderīgas zināšanas un prasmes, kā arī brauciens uz Norvēģiju sniedza padziļinātu ieskatu Norvēģijas pašvaldību attīstības dokumentu plānošanas sistēmā.
- Varbūt uzreiz nevar redzēt materiālo ieguvumu no tā saucamajiem „mīksto aktivitāšu” projektiem, tomēr reizēm tieši kopīgas sarunas, kopīgu ideju, viedokļu un pieredzes apmaiņa ir tas, kas stimulē pašvaldībā uzsākt līdzīgas aktivitātes kā citos novados, labāk sadarboties savā starpā, atrisināt problēmas, kurām citkārt neatliek laika utml. Katra pašvaldība ir atradusi savu pieeju darbā ar novada attīstības dokumentiem, bet tikai kopā sanākot, ir iespējams redzēt, ar ko vēl jāstrādā un kas jāmaina, lai sasniegtu labāku rezultātu.
- Turpmākajos gados būtu jāīsteno kapacitātes stiprināšanas pasākumi saistībā ar pašvaldības grāmatvedības, budžeta administrēšanas darbu, projektu organizēšanu un vadības lietām, mācībām.
- Novēlējums citiem - meklējiet un izmantojiet visas iespējas, ko sniedz kopīgi projekti un aktivitātes pašvaldību sadarbības ietvaros, jo ikviena pašvaldība var citām sniegt vērtīgu piemēru un jaunas idejas!

BAIBA ZVEJNIECE

*Pārgaujas novada pašvaldības
Attīstības plānošanas nodaļas
vadītāja*

- Aktivitāšu ieguvumi vērtējami vairākos aspektos – nostiprinātas attiecības ar jau esošajiem pašvaldības partneriem Norvēģijā, ko apliecina 2016.g. marta beigās Rīgā parakstītais sadarbības turpināšanas apliecinājums starp vairākām Norvēģijas un Latvijas pašvaldībām. Sadarbības ietvaros Pārgaujas novada pašvaldībā viesojušies Spidbergas komūnas pārstāvji, mācoties labās prakses piemērus, kas saistīti ar lauksaimniecības, biotūrisma attīstību, kā arī vietējo mājražotāju un amatnieku atbalstīšanu, organizējot “Straupes lauku labumu tirdziņu”, kas kopš 2015.gada arī tiek pārstāvēts pasaules *Slow Food* kustībā. Katra klātienēs tikšanās projekta organizētajos pasākumos ir bijusi lieliska platforma, lai ar Norvēģijas partneriem apspriestu jaunas potenciālās sadarbības iespējas un tuvākās veicamās aktivitātes savstarpējās sadarbības turpināšanai, kā arī veids, lai labāk izprastu Norvēģijas pašvaldību līdzšinējo pieredzi dažādu jautājumu risināšanā.
- Personīgie ieguvumi galvenokārt saistīti ar jaunu kontaktu veidošanos, kas ir ļoti būtisks aspekts veiksmīgai sadarbībai turpmāk, kā arī, protams, ieguvums ir redzēt citu pašvaldību pieredzi dažādu jautājumu risināšanā, ko ikdienas darbā var izteikt kā jaunu iedvesmu vai veidu kā paskatīties uz noteiktām lietām.
- Starptautiskā sadarbība ir ļoti nozīmīga – tā veicina plašāku skatījumu uz lietām, kā arī ļauj citiem labāk iepazīt mūsu valsti. Tāpat viena no svarīgām atziņām ir tāda, ka arī mums ir gana daudz labo piemēru, ar kuriem dalīties un parādīt citiem. Starptautiskas sadarbības noturēšana noteiktā līmenī un ilgtermiņā ir gana smags darbs, kuru nereti ietekmē arī dažādi ārējie apstākļi, piemēram, vietvaras attieksme vai politiskās izmaiņas pārvaldē. Uz šodienu starptautiskā sadarbība ir kļuvusi daudz kompleksāka kā pirms desmit, piecpadsmit gadiem – arī šajā sadarbībā aug prasības pēc kvalitātes un noteiktiem sasniedzamiem rezultātiem. Domāju, ka turpmāko piecu gadu laikā šādi akcenti sadarbības attīstībā būs vēl izteiktāki.
- Esiet aktuāli un gatavi pārmaiņām!

VINETA KRŪZE

Salacgrīvas novada pašvaldības
Teritorijas plānotāja

- Izstrādājot 2016. gada budžetu, tika ņemts vērā attīstības programmas rīcības un investīciju plānā noteiktais. Pirms budžeta veidošanas nodaļu vadītājiem un pašvaldības iestāžu vadītājiem bija kopēja sanāksme, kurā tika apspriesti budžeta veidošanas pamatprincipi, kā arī stāstīts un atgādināts par attīstības programmā noteiktajiem mērķiem un plānotajām aktivitātēm.
- Lielākais ieguvums - pieredzes apmaiņa par plānošanas procesu ar kolēģiem Latvijā, kā arī iepazīti jauni speciālisti, uzlabotas profesionālās saites ar jau pazīstamajiem nozares speciālistiem, ekspertiem.
- Būtiska ir komunikācija ar speciālistiem, kuri ir jebkādā veidā saistīti ar plānošanas dokumentu realizāciju, kā arī ar sabiedrību, lai jau laicīgi varētu identificēt tai nozīmīgās lietas un pēcāk tās realizēt, kā arī stāstīt par paveiktajiem darbiem.
- Manuprāt, ir ļoti vērtīgi, ja tiek dota iespēja satikties nozaru speciālistiem no dažādām Latvijas vietām, lai pārrunātu attīstības jautājumus, risinājumus, izaicinājumus. Domāju, ka šādi semināri/sanāksmes būtu vērtīgas, kā arī uzskatu, ka šādās sanāksmēs būtu jāpiedalās arī ministriju un reģionu pārstāvjiem, arī speciālistiem, kuri darbojas nevis pašvaldībās, bet uzņēmumos un darbības ietvaros ir iepazinuši, izzinājuši, aktivizējuši un ar darbiem palīdzējuši dažādu pašvaldību darbā.
- Citiem novēlu rast iespēju izzināt un saprast sabiedrības vajadzības, kā arī rast iespēju, lai idejas īstenotu gan aktivizējot sabiedrību, gan izmantojot pašvaldības resursus, gan piesaistot resursus dažādu projektu ietvaros!

PER ERIK FONKALSRUD

*Oplannēdes reģionālās pašvaldības
konsultants - arhitekts*

- Benefits of the project - gaining a broader competence for me and other colleagues that have participated. The project focus on local communities represents a scale which is not so relevant for a County Authority, but more for a Municipal administration. I have had great pleasure in learning more about Latvia as a country and the planning challenges. Likewise I had very memorable stays in three different places, with local programmes that added flavour and depth to the experience. I believe that the practical sessions, have given insight in down-to-earth methods of how to work in a local community. The mix of indoor sitting-down-seminar and social games outside was crucial for bonding and keeping the mind sharp. It was very important that the workshops were held in the local communities, to see the conditions and to give the participants a challenge in presenting themselves and their work *in situ*. Planning capacity has much to do with enough persons and competent persons in the Municipalities and Regions. But don't forget the politicians, they too need a fundamental understanding of planning. Programs for politicians is a good idea. And finally, develop methods of how to engage the inhabitants; democracy and planning should be connected.

- Projekta ieguvumi - plašākas kompetences iegūšana man un maniē kolēģiem, kuri tajā piedalījušies. Projekta uzsvārs uz vietējām kopienā pārstāv līmeni, kas nav tik saistošs reģionālā līmeņa iestādēm, bet vairāk pašvaldību administrācijām. Man ir bijis liels prieks iemācīties vairāk par Latviju kā valsti un tās plānošanas izaicinājumiem. Tāpat man ir bijušas atmiņā paliekošas viesošanās trīs dažādās Latvijas vietās ar vietējām programmām, kas padziļināja un pievienoja garšu šai pieredzei. Es ticu, ka praktiskās sesijas ir devušas ieskatu praktiskās metodēs, kā strādāt ar vietējām kopienām. Iekštelpu semināru un sociālo āra aktivitāšu sajaukums bija izšķiroša saliedēšanas aktivitāte, ļaujot saglabāt asu prātu. Ļoti svarīgi, ka vietējie semināri notika vietējās kopienās, lai izprastu apstākļus un sniegtu dalībniekiem izaicinājumu parādīt sevi un savu darbu uz vietas. Plānošanas kapacitāte saistīta ar pietiekamu personu skaitu un personu kompetenci pašvaldībās un reģionos. Aicinu neaizmirst politiķus, arī viņiem ir nepieciešama fundamentāla izpratne par plānošanu. Apmācību programmas politiķiem ir laba ideja. Visbeidzot, aicinu attīstīt metodes, kā iesaistīt iedzīvotājus, jo demokrātijai un plānošanai jābūt savienotai.

ĪSTENOTĀS AKTIVITĀTES PROJEKTA IETVAROS

Aktivitāte „Plānošanas reģionu kapacitātes stiprināšana reģionālās attīstības plānošanas dokumentu izstrādei”:

- *piederdes apmaiņas braucieni starp Latvijas un Norvēģijas iestādēm
- *semināri par attīstības plānošanas dokumentu izstrādi
- *izvērtējums par publisko pakalpojumu klāstu Latvijā
- *attīstības plānošanas dokumenti reģionālā līmenī - plānošanas reģionu attīstības programmas un ilgtspējīgas attīstības stratēģijas
- *Rīcības plāns Latgales plānošanas reģiona attīstībai 2015.-2017.gadam
- *četrus Latvijas plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģiju bukletus
- *stratēģiskās partnerattiecības starp Latvijas pašvaldību iestādēm un Norvēģijas pašvaldību iestādēm

Aktivitāte „Vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas kapacitātes uzlabošana”:

- *piederdes apmaiņas braucieni starp Latvijas un Norvēģijas iestādēm
- *Latvijas pašvaldību speciālistu līdzdalība OECD LEED apmācību programmā
- *scenāriju izstrādes simulācijas spēles „Nākotnes pilsēta” apmācību semināri
- *Latvijas pašvaldību apmācību programma, kuras ietvaros organizēti pieci apmācību semināri par pašvaldību savstarpējās sadarbības tēmu
- *Latvijas vietējo kopienu apmācību programma, kuras ietvaros īstenoti seši pilotprojekti 6 Latvijas kopienās, organizējot 12 seminārus
- *seminārs par Latvijas pašvaldību un vietējo kopienu apmācību programmu rezultātiem un ziņojumu par Latvijas vietējo kopienu attīstību
- *vadlīnijas teritoriju attīstībā iesaistīto organizāciju attīstības plānošanas dokumentu izstrādei
- *ziņojums par mazo un vidēji lielo pilsētu izaicinājumiem, ekonomiskās attīstības potenciālu, ietekmi uz kopējo teritoriālo attīstību gan Latvijā, gan ES mērogā, kā arī turpmākiem attīstības virzieniem

Aktivitāte „Sasaistes izveidošana starp teritorijas attīstības plānošanu un budžeta plānošanu vietējā līmenī”:

- *piederdes apmaiņas braucieni starp Latvijas un Norvēģijas iestādēm
- *apmācību semināri par teritorijas attīstības un budžeta plānošanas sasaisti
- *metodiskais materiāls (vadlīnijas) par teritorijas attīstības un budžeta plānošanas sasaisti
- *pilnveidotas pašvaldību attīstības programmas, ņemot vērā izveidoto sasaisti starp teritoriālās attīstības un budžeta plānošanu

Aktivitāte „Valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma izstrāde Baltijas jūras piekrastei”:

- *piederdes apmaiņas braucieni starp Latvijas un Norvēģijas iestādēm
- *semināri par valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma izstrādi
- *Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastei (t.sk. publisko ūdeņu apsaimniekošanas un aizsardzības vadlīnijas pašvaldībām, kā arī Cilvēku glābšanas un drošības nodrošināšanas plāns Kurzemes un Rīgas plānošanas reģioniem)

Papildus aktivitātes: projekta publicitātes konferences (Jūrmala, 2014 un Bauska, 2015), pasākumi stratēģisko partnerību veicināšanai ar Divpusējā sadarbības fonda atbalstu - stratēģisko partnerību veidošanas (kontaktbiržas) seminārs (Daugavpils 2015) un Latvijas pašvaldību vadītāju vizīte uz Norvēģiju (2015).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija www.varam.gov.lv

Zemgales plānošanas reģions www.zemgale.lv

Vidzemes plānošanas reģions www.vidzeme.lv

Rīgas plānošanas reģions www.rpr.gov.lv

Kurzemes plānošanas reģions www.kurzemesregions.lv

Latgales plānošanas reģions www.latgale.lv

Biedrība „Urban Institute” www.urbaninstitute.lv

Opplandes reģionālā līmeņa pašvaldība www.oppland.no

Estfollas reģionālā līmeņa pašvaldība www.ostfold-f.kommune.no

Eustagderes reģionālā līmeņa pašvaldība www.austagderfk.no

Norvēģijas Pašvaldību un modernizācijas ministrija www.regjeringen.no